

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
กระทรวงพาณิชย์

เล่มที่ 64
วันที่ประกาศโฆษณา

เลขที่ประกาศ 189
22 มิถุนายน 2565

ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เลขที่คำขอ 61100175 วันที่ยื่นคำขอ 14 กันยายน 2561

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดบึงกาฬ หรือ Bueng Kan Pineapple หรือ Sup Pa Rot Bueng Kan

รายการสินค้า สับปะรด

ผู้ขอขึ้นทะเบียน
1. ร้อยตำรวจตรีไพศาล แสงสะอาด
2. นางกาญจนา คุณสิงห์

ที่อยู่
1. เลขที่ 52 หมู่ 12 ตำบลชัยพร อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ 38000
2. เลขที่ 29 หมู่ 5 ตำบลหนองเต็ง อำเภอป่วงเกล้า จังหวัดบึงกาฬ 38000

1. คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า

คำนิยาม

สับปะรดบึงกาฬ (Bueng Kan Pineapple หรือ Sup Pa Rot Bueng Kan) หมายถึง สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย ที่มีผลกลมมนขนาดใหญ่ ส่วนโคนผลและปลายผลมีความกว้างเสมอกัน ตามผลค่อนข้างตั้ง เนื้อแน่นละเอียดสีเหลืองเข้มสม่ำเสมอตลอดผล มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว รสชาติหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ฉ่ำน้ำ ไม่กัดลิ้นปลูกและผลิตในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ

ลักษณะของสินค้า

(1) พันธุ์ : ปัตตาเวีย

(2) ลักษณะทางกายภาพ

- รูปทรง กลมมน ส่วนโคนผลและปลายผลมีความกว้างเสมอกัน
ขนาดใหญ่ น้ำหนักอยู่ในช่วง 2 - 4 กิโลกรัม/ผล

- เปลือก ตามผลค่อนข้างตั้ง

- เนื้อ เนื้อแน่นละเอียด สีเหลืองเข้มสม่ำเสมอตลอดผล

- รสชาติ รสชาติหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ฉ่ำน้ำ ไม่กัดลิ้น มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว

(3) ลักษณะทางเคมี มีค่าความหวานอยู่ในช่วง 14 - 20 องศาบริกซ์

2. กระบวนการผลิต

การปลูก

- (1) หน่อพันธุ์ของสับปะรดบึงกาฬ ต้องเป็นสายพันธุ์ปัตตาเวีย ที่ปลูกในพื้นที่ของจังหวัดบึงกาฬ เท่านั้น
- (2) ใช้หน่อพันธุ์ที่มีลักษณะอวบ ลำต้นตั้งตรง
- (3) การปลูกสับปะรดจะปลูกในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคมของปีถัดไป
- (4) ควรปลูกแบบพืชเชิงเดี่ยว โดยไถสับไບและต้นทิ้งไว้ 2 - 3 เดือน แล้วไถกลบ 1 ครั้ง ตากดินไว้ 7-10 วัน พรวนดิน 1-2 ครั้ง ใช้ปูนขาวโรยเพื่อเป็นการปรับสภาพความเป็นกรด-ด่างของดิน หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่

(4) นิยมปลูกเป็นแถวคู่ ระยะห่างระหว่างต้น 25 – 30 เซนติเมตร ระยะห่างระหว่างแถว 50 เซนติเมตร โดยปลูกแบบฝังหน่อลึก 15 - 20 เซนติเมตร หรือตามความเหมาะสมของพื้นที่

- (5) การให้น้ำ จังหวัดบึงกาฬมีฝนตกสม่ำเสมอตลอดฤดูฝน จึงใช้น้ำฝนธรรมชาติเป็นหลัก
- (6) การใส่ปุ๋ย ช่วงเวลาและปริมาณการให้ปุ๋ย ควรจะสัมพันธ์กับระยะและอัตราการเติบโตของต้นสับปะรด
- (8) การห่อผล โดยใช้ใบของสับปะรดห่อคลุมผลสับปะรด เพื่อป้องกันแสงแดดและทำให้มีสีสวยงาม

การเก็บเกี่ยวและการดูแลหลังเก็บเกี่ยว

- (1) สับปะรดจะเริ่มให้ผลผลิตเมื่ออายุ 12 เดือนขึ้นไป
- (2) เก็บเกี่ยวในช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม หรือให้สังเกตตาสับปะรด ร่องตาจะขยายใหญ่ มีน้ำลักษณะเหนียวใสที่ตาสับปะรด มีกลิ่นหอม ถึงแม้เปลือกจะยังคงสีเขียวก็ตาม
- (3) เก็บโดยใช้มีดตัดที่ก้านผลให้เหลือก้านติดไว้ประมาณ 5-10 เซนติเมตร หรือตามความเหมาะสมของขนาดผล แล้วตัดแต่งจุก
- (4) หลังเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว จะทำการตัดแต่งต้นและใบ กำจัดวัชพืชในแปลงสับปะรด หลังจากนั้น 1 เดือน จะใส่ปุ๋ยและดูแลให้น้ำตามความเหมาะสม

การเก็บรักษา การขนย้าย และการจำหน่าย

- (1) การเก็บรักษา เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะนำมาเก็บรักษาไว้ในที่ร่ม หรือโรงเรือนที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อรักษาคุณภาพของสับปะรด
- (2) การขนย้าย ควรมีการจัดทำทะเบียนการเคลื่อนย้าย เก็บรักษา บรรจุหีบห่อ ตั้งแต่การเก็บเกี่ยวตลอดจนการจำหน่าย จนถึงส่งมอบให้ผู้บริโภค
- (3) การจำหน่าย ส่วนใหญ่จะจำหน่ายสับปะรดเป็นกิโลกรัมในรูปแบบผลสด

การบรรจุหีบห่อ

- (1) รายละเอียดบนฉลากหรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “สับปะรดบึงกาฬ” หรือ “Bueng Kan Pineapple” หรือ “Sup Pa Rot Bueng Kan”
- (2) ให้ระบุชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการค้าที่ติดต่อกได้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดบึงกาฬ ตั้งอยู่เหนือสุดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ละติจูดที่ 18 องศา 17 ลิปดา 58 ฟลิปดาเหนือ ลองจิจูดที่ 103 องศา 38 ลิปดา 25 ฟลิปดาตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง และเป็นคลื่นลอนลาดสลับกับป่าเขาธรรมชาติ พื้นที่บางแห่งเป็นภูเขาที่มีความสูงชันจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ย 200 - 450 เมตร พื้นที่ร้อยละ 70 เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตรเพาะปลูกยางพารา ข้าว และพืชไร่ ฯลฯ ส่วนร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ป่าไม้และอื่นๆ ลักษณะดินส่วนใหญ่ที่ปลูกสับปะรดเป็นดินร่วนละเอียด ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำหรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ เช่น หินทราย หรือ หินแกรนิต ที่มีการพัฒนาของดินมานาน พบในพื้นที่ตอนเขตความชันดินแบบที่ดินแห้งติดต่อกันมานาน สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นคลื่นลอนชัน มีความลาดชันน้อยกว่าร้อยละ 20 จากความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ การระบายน้ำดี เนื้อดินมีความพรุนค่อนข้างมาก กลุ่มดินหลักที่มีการปลูกสับปะรดบึงกาฬ คือ กลุ่มดินชุดที่ 18 22 35 40 และ 48 ซึ่งลักษณะของดินกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ระบายน้ำได้ดี ความเป็นกรดเป็นด่างของดินประมาณ 4.5 - 5.5 ซึ่งเป็นดินที่มีความเหมาะสมในการปลูกสับปะรดบึงกาฬมาก

สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดบึงกาฬ มีลักษณะภูมิอากาศอยู่ในจำพวกฝนแล้งร้อนและแห้งแล้ง เนื่องจากมีภูมิประเทศติดกับแม่น้ำโขงซึ่งมีภูเขาใหญ่ 2 ฝั่งโขง และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้มีฝนตกชุกในช่วงเดือนมิถุนายน - เดือนกันยายน โดยมีปริมาณน้ำฝนมากที่สุด 2,408.08 มิลลิเมตรต่อปี และมีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด 1,816.6 มิลลิเมตรต่อปี ฤดูหนาวในช่วงเดือนพฤศจิกายน - เดือนกุมภาพันธ์ จะมีอากาศหนาวเย็น เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่สูง อุณหภูมิต่ำสุด 10 องศาเซลเซียส ส่วนในฤดูร้อนอยู่ในช่วงเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน อากาศจะร้อนจัด อุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ 35 องศาเซลเซียส ซึ่งมีความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 55 และสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 90

ด้วยสภาพภูมิศาสตร์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพื้นดินร่วนปนทรายตลอดชั้นดิน ซึ่งพื้นดินมีความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ เนื้อดินมีความพรุนค่อนข้างมาก ทำให้การระบายน้ำได้ดี ประกอบกับสภาพภูมิอากาศข้างต้น ทำให้เป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการปลูกสับปะรด ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้สับปะรดบึงกาฬมีลักษณะผลใหญ่ เนื้อละเอียดแน่น รสชาติหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย ฉ่ำน้ำ ไม่กัดลิ้น และมีกลิ่นหอมเฉพาะตัว ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากสับปะรดสายพันธุ์เดียวกันที่ปลูกในพื้นที่อื่น

ประวัติความเป็นมา

เมื่อปี พ.ศ. 2529 เกษตรกรตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ได้นำหน่อพันธุ์สับปะรดพันธุ์ปัตตาเวีย อยู่ในกลุ่มสายพันธุ์ Smooth cayenne มาจากพ่อค้าที่มาติดต่อค้าขายซึ่งนำพันธุ์มาจากจังหวัดชลบุรี มาทดลองปลูกในเขตพื้นที่ตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ ปรากฏว่าให้ผลผลิตที่ดีทำให้สับปะรดที่ปลูกในตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ต้องการของตลาดสับปะรด เพื่อนำไปบริโภคผลสดเป็นอย่างมาก

ตั้งคำขวัญประจำตำบลชัยพร ที่ว่า “สับปะรดหวาน สีสานวัฒนธรรม ผู้นำเศรษฐกิจ แหล่งผลผลิตพืชเกษตร เป็นเขตท่องเที่ยว ป่าสีเขียวชัยพร” จากคำขวัญดังกล่าวจะเห็นถึงของดีขึ้นชื่อคือ สับปะรด เป็นที่ยอมรับและเป็นผลิตภัณฑ์เด่นของตำบลชัยพร อำเภอบึงกาฬ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของตลาดสับปะรด สามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างดี โดยจำหน่ายในรูปผลสดเพื่อการบริโภค และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ต่อมาได้มีการขยายการปลูกสับปะรดไปยังหมู่บ้านและชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 มีการแยกอำเภอบึงกาฬ อำเภอเซกา อำเภอโซ่พิสัย อำเภอบุ่งคล้า อำเภอบึงโขงหลง อำเภอปากคาด อำเภอพรเจริญ และอำเภอศรีวิไล ของจังหวัดหนองคาย ออกจากการปกครองของจังหวัดหนองคาย รวมตั้งขึ้นเป็นจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งการปลูกสับปะรดแพร่หลายมากขึ้นในพื้นที่จังหวัดบึงกาฬ จนเป็นที่รู้จักไปทั่วในชื่อ “สับปะรดบึงกาฬ” เป็นที่นิยมและต้องการของตลาดสับปะรด เพื่อนำไปบริโภคสด และเมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2560 ได้มีการประกวดและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สับปะรดที่มีคุณภาพของเกษตรกร ซึ่งมีกลุ่มอาชีพต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชนให้ความสนใจเข้าร่วมงานดังกล่าวจำนวนมาก ซึ่งสร้างรายได้และชื่อเสียงให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกสับปะรดให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ผลจากการจัดงานทำให้ สับปะรดบึงกาฬเป็นที่ยอมรับกันว่า มีรสชาติที่ดีมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงเป็นของดีของขึ้นชื่อของจังหวัดบึงกาฬ

4. ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต สับปะรดบึงกาฬ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบึงกาฬ รายละเอียดตามแผนที่

5. การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

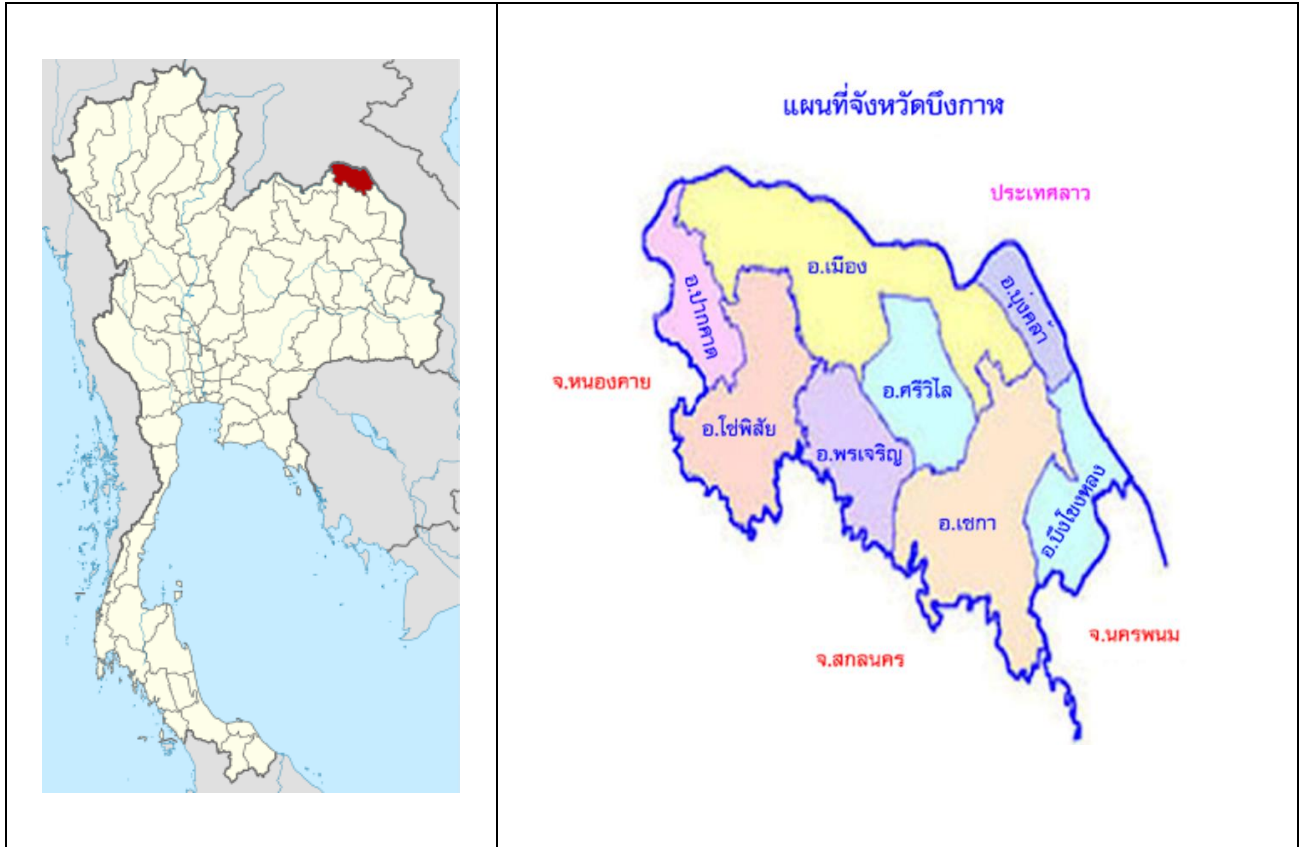
- (1) สับปะรดบึงกาฬ ต้องปลูกและผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด ตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า สับปะรดบึงกาฬ รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

6. เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) จัดให้มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า ที่ประสงค์จะขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดบึงกาฬ
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิต และผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงาน สำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ สับปะรดบึงกาฬ และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ สับปะรดบึงกาฬ

ขอบเขตพื้นที่การปลูกและผลิต สับปะรดบึงกาฬ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัดบึงกาฬ